

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122204754
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3122204754.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Zuzany Slušnej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Prievozska 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Prievozska 2, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. C. XXXX/X, D., zastúpenej LAW FIRM s.r.o. so sídlom Špitálska 10, 811 08 Bratislava, IČO: 36 867 209, o zaplatenie 400,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 28Csp/33/2022-145 zo dňa 4. apríla 2023, takto

rozhodol:

Konanie **zastavuje**.

Stranám nárok na náhradu trov konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 400,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 400,- eur od 12.07.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere – povolené prečerpanie na bežnom účte, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške úverového rámca 500,- eur. Medzi účastníkmi zmluvy tak vznikol právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ust. § 497, § 708 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení so zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Zmluva bola zároveň uzavretá podľa zák. č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konštatoval, že písomná forma zmluvy bola dodržaná. Nakoľko žiadna z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere neabsentuje, nebolo možné z tohto dôvodu považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z.). Súd nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by uvedená zmluva mala byť neplatná. Vzhľadom na nedodržanie odbornej starostlivosti veriteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver, súd v zmysle § 11 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z. konštatoval, že veriteľ nebol oprávnený úver predčasne zosplatiť, a preto súd na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 30.06.2020 neprihliadal. S prihladením na ust. § 17 ods. 1 písm. b/ Zák. č. 129/2010 Z.z. konštatoval, že k postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu došlo v rozpore s uvedeným osobitným zákonným ustanovením, a teda takéto postúpenie je neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zákonníka). Z dôvodu, že zmluva o postúpení pohľadávky nie je platná, žalobca sa v dôsledku tohto úkonu, od ktorého odvodzuje v spore svoju aktívnu vecnú legitímáciu, nestal veriteľom žalovanej pohľadávky, preto bola žaloba zamietnutá. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Podľa názoru žalobcu zo strany postupcu nedošlo k porušeniu odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity klienta, a preto je nutné považovať za platné tak vyhlásenie mimoriadne splatnosti úveru zo dňa 02.07.2020, ako aj Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 11.07.2021, a preto je žalobca v konaní aktívne legitimovaný. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná voči žalovanej nárok na náhradu trov konania, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná sa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu stotožnila s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhla jeho potvrdenie.

4. V ďalších vyjadreniach žalobca aj žalovaná zotrvali na svojich doterajších prednesoch.

5. Po predložení veci súdom prvej inštancie odvolaciemu súdu na konanie a rozhodnutie o odvolaní žalobcu, odvolací súd z verejne dostupných údajov v Obchodnom vestníku č. 177/2023 zo dňa 18.09.2023 zistil, že na majetok dlžníka – žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. C. XXXX/X, XXX XX D., bol v priebehu odvolacieho konania uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 40Odk/303/2023 zo dňa 08.09.2023 vyhlásený konkurz. Za správcu bola ustanovená Mgr. Xénia Hofierková. Veritelia dlžníka boli vyzvaní, aby svoje pohľadávky prihlásili u správcu. Dlžník bol oddĺžený tak, že bol zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Zároveň bolo začaté hlavné insolvenčné konanie podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2015/848 z 20.05.2015 o insolvenčnom konaní.

6. Zo záznamu v Obchodnom vestníku č. 221/2023 zo dňa 21.11.2023 vyplýva, že po tom čo správca zistil podľa ust. § 167v ods. 1 Zákona, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu (ust. § 167i ods. 1 Zákona), správca oznámil, že sa konkurz vyhlásený na majetok dlžníka A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. C. XXXX/X, XXX XX D., E. F., končí a konkurz sa zrušuje.

7. Podľa § 166e ods. 2 ZKR oddĺžením sa pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a), bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevyhmáhatelné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov.

8. V zmysle § 166a ods. 1 písm. a) ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môže byť uspokojená pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“).

9. Podľa § 167a ods. 3 ZKR vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku.

10. Podľa § 199 ods. 9 ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

11. V zmysle § 167e ods. 1 ZKR, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevyhmáhatelnú (§ 166b).

12. Podľa § 167v ods. 1 a 4 ZKR správca bez zbytočného odkladu, po splnení rozvrhu výťažku alebo po tom, čo zistí, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, oznámi v Obchodnom vestníku, že konkurz sa končí. Takéto oznámenie však správca neuskutoční skôr, ako uplynie základná prihlasovacia lehota, a ak niektorý z veriteľov uhradil zálohu na trovy šetrení podľa § 166i ods. 2 ZKR, nie skôr, ako takéto šetrenia uskutočnil. Zverejnením oznámenia (v Obchodnom vestníku) sa konkurz zrušuje. Zrušením konkurzu zaniká funkcia správcu a zástupcu veriteľov. Zanikajú tiež účinky podľa § 167b ods.

1, § 167c ods. 2 a 3 a § 167d ZKR. Platnosť a účinnosť úkonov vykonávaných počas konkurzu tým nie je dotknutá. Ak má správca majetok alebo dokumentáciu patriacu dlžníkovi, po zrušení konkurzu ich bez zbytočného odkladu vráti dlžníkovi, prípadne niektorému z dedičov dlžníka.

13. Zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovanej nastali účinky vyhláseného konkurzu a súčasne účinky rozhodnutia o oddlžení žalovanej. Keďže žalobca si v tomto konaní voči žalovanej uplatňuje pohľadávku, ktorá vznikla pred vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka - žalovanej (§ 166a ods. 1 ZKR)

a žalovaná bola zároveň zbavená všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené v uvedenom konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia, odvolací súd postupom v zmysle § 167e ods. 1 ZKR konanie zastavil.

14. Nebol však daný dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože v čase jeho vydania na majetok žalovanej konkurz ešte vyhlásený nebol, konanie pred súdom prvej inštancie teda nie je postihnuté vadou, ktorá sa týka procesných podmienok a na ktorú by v zmysle § 380 ods. 2 CSP odvolací súd bol prihládol, aj keby nebola v odvolaní vytýkaná.

15. Skutočnosť, že následne po vyhlásení konkurzu došlo k zrušeniu konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, nemá vplyv na rozhodnutie konkurzného súdu o oddlžení dlžníka, a teda ani na rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania, keď v tomto konaní ani nebolo preukázané, že by na základe rozhodnutia súdu došlo k zrušeniu oddlżenia. Zverejnenie oznámenia o zrušení konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu v Obchodnom vestníku č. 221/2023 zo dňa 21.11.2023 v zmysle § 167v ods. 1 ZKR, ktorého zverejnením sa konkurz ex lege zrušil, nevedlo automaticky aj k zrušeniu oddlżenia (§ 167e ods. 1 ZKR) z tohto dôvodu. Podľa § 167v ods. 4 ZKR zrušením konkurzu zaniká funkcia správcu a zástupcu veriteľov a zanikajú tiež účinky podľa § 167b ods. 1, § 167c ods. 2, 3 a § 167d ZKR. Výkladom tohto ustanovenia a contrario účinkov konkurzu uvedený v § 167e ZKR nezanikol.

16. Na podporu svojej argumentácie poukazuje odvolací súd na Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/97/2019 zo dňa 29. októbra 2019, podľa ktorého „Skutočnosť, že následne došlo k zrušeniu konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, nemá vplyv na rozhodnutie konkurzného súdu oddlžením dlžníka, a teda ani na rozhodnutie dovolacieho súdu o zastavení konania“. Rovnako Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 16Co/172/2019 dospel k záveru, že: „ Skutočnosť, že došlo k zrušeniu konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, nemá vplyv na právne účinky rozhodnutia o oddlžení. V dôsledku právnych účinkov oddlżenia žalovaného na pohľadávku žalobcu, ktorá je predmetom konania, musí odvolací súd konanie zastaviť.“

17. Vzhľadom na právnu skutočnosť, ktorá nastala v štádiu odvolacieho konania a ktorá bráni odvolaciemu súdu o podanom odvolaní žalobcu vecne rozhodnúť, boli splnené predpoklady, na základe ktorých odvolací súd z úradnej povinnosti prebiehajúce konanie, s poukazom na citované ustanovenie § 167e ods. 1 ZKR zastavil.

18. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania.

19. Každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania, musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu § 257 CSP a v ňom obsiahnutej formulácie „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradiť trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza, ani exemplifikatívne a výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. Moderovať možno aj trovy zastaveného konania. V prípade, ak súd má v úmysle použiť moderačné právo, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila. Súd je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia, preto boli odvolacím súdom obe procesné strany vyzvané na vyjadrenie k prípadnej aplikácii § 257 CSP.

20. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že procesným úkonom žalovanej – podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, táto v dôsledku vyhlásenia konkurzu na jej majetok zaviniła zastavenie tohto civilného sporového konania a preto žalobca v zmysle § 257 CSP navrhol, aby žalobcovi voči žalovanej súd priznal nárok na náhradu trov konania.

21. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že nemá výhrady voči možnému použitiu ust. § 257 CSP.

22. V danom prípade odvolací súd uvádza, že v prípade, ak bol na majetok žalovanej vyhlásený konkurz, nemožno pričítať zavinenie za zastavenie konania žiadnej zo strán sporu, nakoľko zavinenie treba posudzovať výlučne z procesného hľadiska (t.j. podľa procesného výsledku), nie podľa hmotného práva, pretože by potom išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej. V danej sporovej veci sa totiž jedná o okolnosť, ktorá nastala bez toho, že by niektorá zo strán konania vyvinula procesnú aktivitu v civilnom sporovom konaní, ktorá by viedla k zastaveniu konania. K zastaveniu konania došlo ako obligatórny zákonný následok právnej skutočnosti, ktorá nastala na základe osobitného zákona, čo odvolací súd považoval za dôvod osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, v dôsledku čoho rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania nárok.

23. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).